

**Petr Kadlec: Pražská recepcce Smetanových oper 1884–1900. Diplomová práce UK FF
v Praze 2006, 121 stran. Oponentský posudek**

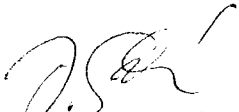
Autor předložené diplomové práce si zvolil téma, spadající do oblasti „Rezeptionsgeschichte“, dějin hudební recepce, která patří v poslední době k frekventovaným i preferovaným směrům hudebně historického tázání a bádání. Zaměřil se přitom na provozování operního díla Bedřicha Smetany na scéně pražského Národního divadla a na kritické ohlasy dobového českého tisku v období od Smetanovy smrti do roku 1900, jež se téměř přesně časově kryje s obdobím, kdy ve funkci ředitele Národního divadla působil Fr. A. Schubert. Cílem práce bylo konfrontování dobové recepce Smetanových oper, zachycené v pramenech, s obrazem, který se poměrně záhy ustálil ve smetanovské literatuře a zastupoval až donedávna „historické“ poznání a hodnocení daného fenoménu.

Práce je přehledně a účelně rozvržena. Úvodní výklad o stavu bádání svědčí o autorově obeznamenosti s aktuálním stavem bádání na poli dějin hudební recepce i s teoretickými a metodologickými otázkami, které si toto bádání klade. První, obecnější kapitola, hovořící o předpokladech pražské recepce Smetanových oper, přibližuje dobové představy o poslání (či „ideji“) Národního divadla v české společnosti na konci 19. století, o úloze Smetanových oper v tomto rámci, i o povaze a úrovni tehdejší pražské hudební kritiky. Nejobsáhlejší druhá kapitola je členěna do osmi oddílů, věnovaných jednotlivým Smetanovým operám. Výklad v těchto oddílech postupuje vždy shodně od stručného shrnutí „prehistorie“, tj. provádění a recepce jednotlivých děl v období od vzniku / premiéry do uvedení v Národním divadle, ke statistice provozování na scéně Národního divadla a k rozboru dobových kritických ohlasů. Analyzované kritické texty jsou přitom excerpovány jak přímo z dobových tištěných pramenů (novin a časopisů), tak také ze sekundární literatury. Třetí kapitola se snaží zasadit získané údaje a poznatky do širších dobových kontextů, zahrnujících jak kontext dobové české a evropské operní tvorby, tak také aspekt divadelní neboli poukaz na adekvátní nastudování a scénickou výpravu uvažovaných děl, jakož i odkaz na dobové společenské a politické události a souvislosti. Závěrečná čtvrtá kapitola i samotný závěr práce pak přinášejí shrnutí poznatků, které se promítá do stanovení dvou fází vývoje smetanovské operní recepce ve sledovaném období (kdy mezník tvoří rok 1892 a pronikavý úspěch Smetanovy *Prodané nevěsty* na divadelní výstavě ve Vídni, a do korigování onoho obrazu tradičního Smetany a smetanovské recepce, který podává zmíněná (starší) smetanovská literatura.

Práce je napsána stylisticky vytříbeným a přitom čtivým jazykem, prozrazujícím autorovu zkušenost na poli hudební kritiky a žurnalistiky. Rozbory dobových kritických textů i závěry z nich vyvozené jsou přesvědčivé a nevzbuzují žádné zásadnější námitky či pochybnosti. Drobné nedůslednosti výkladu (z nichž jmenuji tu, že na s. 5 autor deklaruje vyloučení dobového německy publikovaného tisku, konkrétně deníku *Politik*, ze svých analýz a úvah – což je samo o sobě zajisté legitimní a ospravedlnitelné, ale poté na s. 24 a na s. 106 přece jen z tohoto deníku cituje) a zcela ojedinělé nevykorigované překlepy představují pouze nepatrné kosmetické „vady na kráse“.

Mohu tedy s potěšením konstatovat, že práce Petra Kadlece ve všech ohledech splňuje nároky, kladené obvykle na práci diplomní, a doporučuji ji proto k obhajobě.

V Praze 11. 9. 2006

Prof. PhDr. Jarmila Gabrielová, CSc.